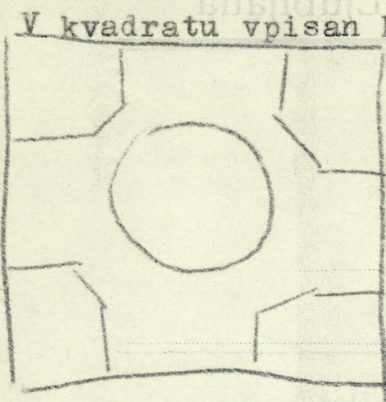

V kvadratu vpisan križ s posnetimi pazduhami, nad tem kupola na pendantivih z laterno. V tlorisu podobno križevniški c.

Srednji križni prester kupola, ogelni prostori nadtr. V Kupoli slike iz sv. pisma, drugod krasne grizaje, mianne ovalne sličice itd.

V ogelnih prostorih na obokih cerkveni očetje in evange-
listi. Videti je precej zamotan ikonografski sistem. Kape-
la tudi stavbarsko odlična iz 1734.

Stele, XLI, 18.7.1948.str.65.

Vsa c. je bila prenovljena.

Zg.Danica, 1.1885, str. 173.

Cerkvica je dobila nov vel.oltar, visok 9 m in širok 4m. Je iz istrskega marmorja, tabernakelj in stebriči pa iz kararskega marmorja. Ta dela je naredil kamnosek Toman, oltarno sliko pa Jurij Šubic.

Zg.Danica, 1.1889, str. 159.

Cerkev, ki je za potresa močno trpela, je sedaj popravljena. Dobila je dva nova str. oltarja, ki ju je naredil kamnosek Feliks Toman.

Zg.Danica, 1.1896, str. 244.

cerkev se omenja 1.1526, v popisu cerkvenih dragocenosti.

A.Koblar, Kranjske cerkvene dragocenosti, IMKV., 1895, str. 79.

Najstarejše znane poročilo o Rožniku je meni znano iz 1.1507. Že takrat se na Vrhu Rožnika nahajal star zapuščen grad, zraven njega pa pristava in sadni vrt. (podatki iz Praunwartovega pisma). O staresti cerkve na tem mestu pravi tudi to, da se je že kakih petdeset let po Valvasorjevi smrti, leta 1740., podrla in na novo sezidali sedanjo cerkev. Iz računov, ki so se nanj ohranili o nje zgradbi, izvenem, da so stali zidarji, delavci, gradivo in druge do 1745. leta 5831 gl. 54. kr.

Cerkev je spadala pod sv. Petra, kakor vsa ljubljanska skelica daleč naokoli. Leta 1809. , ko so prišli Francozi tretjič na Kranjsko, so cerkev na Rožniku v naglici izpraznili. Ker seljubljanski Grad ni takej udal, so ga Francozi oblegali z Golovca in Rožnika. Pri tem je bila cerkev zelo poškodovana in

je bila za časa francoske dobe zaprta. 1813 in 1. 1814. je prešle več sedmih občin, da se cerkev spet odpre. Zavezale se se, da preskrbe vse, kar bi cerkvi primanjkevalo. Z doneski se je popravila prejšnja cerkvena opre, katere se med tem hranili pri sv. Petru. Deloma so naredili nove; do leta 1823. se je nabralo tolike milodarov, da so mogli cerkev temeljito počistiti in popraviti.

Iv. Vrhevec: Rožnik in cerkev na Rožniku, IMK VIII., 1898, str. 25- 33.

Mala cerkvica, zidana l. 1593. v spomin zmage nad Turki, je obkoljen z rožami. (po Dlovníčarjevem Marianalu).

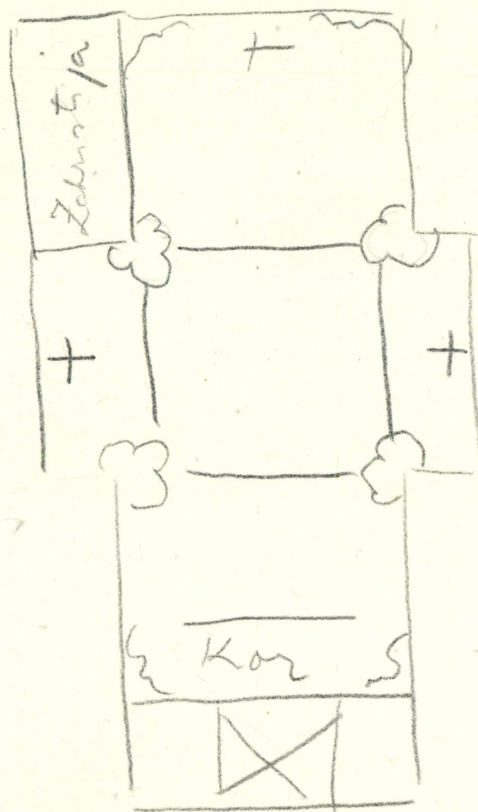
V. Staska: Kranjska Marijina božja pota pred 200 leti., IMK IX., 1899, str. 122.

Podatki o delih v cerkvi iz "Urbarium filialis ecclesiae in Rosenpach", ki obsega leta 1622- 1688.

Rf. Stele: Umet.-zg. izpiski iz arhiva cerkve sv. Petra v Lj., Carniola V., 1914. str. 41.

Natančen opis slike Jurija Šubica "Marijino obiskovanje" za veliki oltar v tej cerkvi.

V. Holz: Nova slika Jurija Šubica, Ljubljanski zvon, leto IX., 1889., str. 55 - 57.

Zvon

Poveznjene kupole.

V oglih bogata arhitektura stebrov,
pilastrov, ogredij, lokov.

Vel.oltar novorenesančen marmor, beli kip
V tronu oblečena marija.

V juž. str. oltarju je novorenes.
marmornat nastavek, dva prav dobra
baročna kipa l.pol. ali srede 18.stol.
sv.Peter in sv.Hieronim.Slika Marije
Magdalene, Metzingerjeva v sev.str.
oltarju.Dva dobra baročna kipa sv.
Jožefa in sv.Janeza ^{ep.} ali Franč
Ksaver.Slika sv.Kozmain Damijana
Metzingerjeve.

Dokaj dobre klopi po v oru 17.stol.
niso stare. V zakrsitiji dobra
zakristijska omara l.pol.18.stol.
zanemarjena.

Pržžnica iz kamna z reljefi evange=

listov, novorenes.

Križev pot slaboten Potočnik, vendar zanemarjen.

Nad vhomom v zakristijo slika pl.o. v kovinskem okviru sr.19.stol. Kurz v.
Goldenstein.

V pokrajini klečeča sv.Frančišek Ksaver in sv.škof, vidi se del Ljubljane s frančiškansko cerkvijo v ozadju Rožnik. Na obl ih rožniška M.B. Zakristijski črni marmori. portal ima l.1742. in Marijo v monogramu. Vel.oltar ima napis Fec.Felix Toman 1887.

Zadaj vklesana imena tistih, ki so darovali 30 glđ ali več.

N a desni kronogram:VIvGI nI potenI erIGI CVraVIt.P.CALIXtVs MeDIC
2 dobra bronasta lustra pri vel.oltarju. V ladji večji kovinski lesteneč z rožami. Dve vrsti svetilk (srva) in klasicistična ornamentika iz l.desetl. 19.stol.

Kor baročen.

Orglje grobe novejše.

Južni in sev.str.oltar Felix Toman 1895.Prižnica Felix Toman 1892.

V jugovzh.pilastru fasadne lope je vzidan peščenčast kamen s kamnoseškim znakom starejše oblike 13.stol.(primer Kostanjevica in Ptuj -minoriti)

Stele,IXA,17.7.1944,str.15-17

A.Poročnik: Ljubljanske cerkve(Prizatelj L.V, 1931) kseroks članka v kuverti Ljubljana-ljubljanske cerkve.

LJUBLJANA - Spodnja Šiška - c.sv. Jerneja.

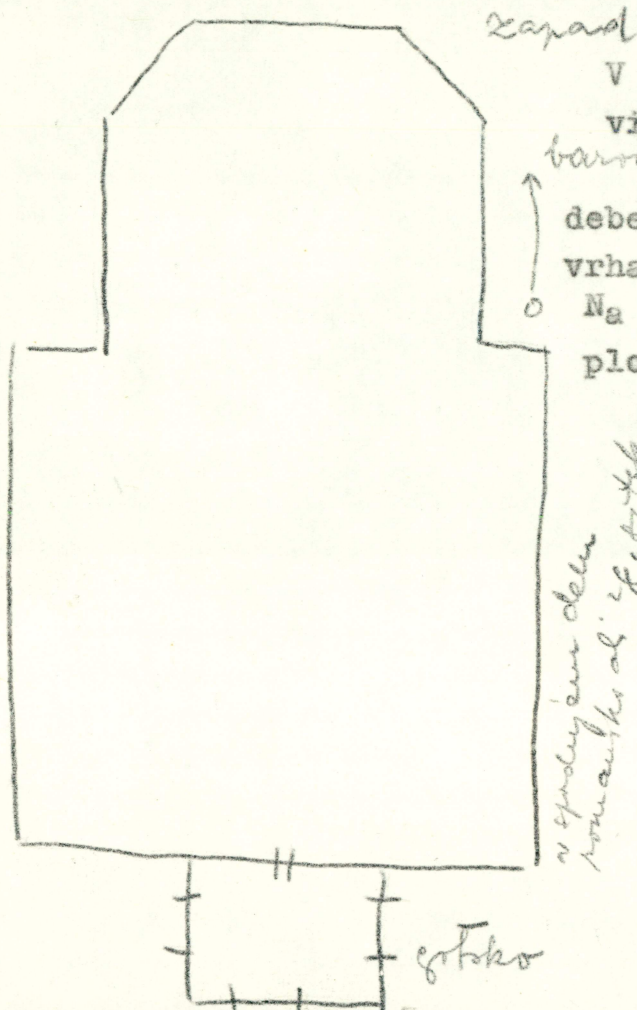
1.

Posvetil jo je ^{škof} ~~skof~~ Hren. (podatek v lj.škof.arnivu)

Zg.Danica, 1.1885, str. 292.

Cerkev enenja zapisek iz 1.1526.

A.Koblar: Kranjske cerkvene dragocenosti 1.1526., IMK V., 1895, str. 80.

Ljubljana - Sp.Šiška, c.sv. Jerneja

V sev. steni v zap. tretjini pri tleh je viden kamnitega ločno završenega (rahlo šilastega?) portala iz peščenčast debelih klad. Romansko? Zg. gotsko? Razen vrha je danes vse v zemlji.

Na zap. oglu sev. stene pod betonsko ploščo sedanjega obhoda okrog prezbit.

je vzidan kos sivoapnenčastega kamna z deli precej izpranega napisa v lat. majuskuli.

Malo več kot spodnja polovica vzh. stene. Mogla stene je zložena iz pravilno tesanih klad (skoraj do višine spodnje police oken v ti steni)

Kamni so različne velikosti in med njimi nedvomno starejše spolije.

Zvonik je pri tleh 3stranska odprta lopa, sedaj s polkrožnimi loki pri tleh zidec z gotskim pri-

strešnim vrhnjim vencem. Zvonik v spodnjem delu nedvomno gotski.

Vzh.ogle juž.strene je prav tako sestavljen iz mogočnih lepo obklesanih klad do iste višine kakor severni. Tudi med temi spoliže. Tretja izmed njih zgoraj ima proti jugu vokrjeno polje z napisom v lat.majuskuli. Med kamni v steni je odlimek iz rumenkastega peščenca s širokim robom, dvema širokima črtama v stranski zarezi in ostankom 3 vrst napisa v lat. majuskuli. Poznoantičen?

IERE
IRA

Vrste so tesno druga na drugi

Na vrhnjem obhodu okrog prezbiterija je postavljen vsestrano ornamentalno obdelan rimski kamen(ara?)

Okvir:štiridelno pravokotno polje, v vsakem polju v sredi okrogel disk s povdarjeno sredo, na križišču velika rozeta.

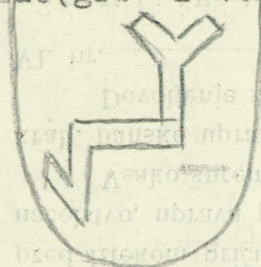
Na njem je geometrično prisekan iz kocke oblikovan peščenčast kamen, po svoji obliki impost srednjeveškega kapitela, popolnoma gladek in težko drugače razložljien. Romanski kapitel?

Na tem stoji odlomek kamnoseškega okrašenega rimskega spomenika.

Kos napsinega kamna tudi desno ob spodnji lini v vzh.fasadni steni zvonika.

Stele, VIIA, 15.8.1945, 37-38'

Prezbiterij gotski z rebrovjem in figuralnimi in rozetnimi sklepniki. Glavna sv. Simon in Juda, ter Marija z detetom. Šestrogeljska zvezda, polmesec z zvezdo (grb Slovenije) ščitek s pasom - kamnoseški mojsterski znak.

Konzole geometrične, 2.pol.15.stol. Slavolok razširjen Na juž.strani prizidana kapela. Ladja p votno z ravnim stropom, sedaj slabo obokana. Kor na dveh stebrih in l-kih je baročen. Menza vel.oltarja gotska.

Vel.oltar ima letn.1842. iz iste dobe in delavnice dva str. klasicizem brez vrednosti. Vel.oltar ima skrito gotsko menzo, ki se event. ohrani.

Kanon table kovinske iz konca 18.stol.klasicizem, zelo dobre z dobrimi tiski. Križev pot po Fühlichu, 2 str. oltarja za odstranitev, 4 precej dobri kipi so

baročni in se oddajo muzeju. Sliki Kamenjanje sv. Stefana in sv. Filip in Jakob Metzingerjevi, a v slabem tanju. Restavrirati. Frižnica brez vrednosti se odstrani. Portal poznogotski z oslovskim hrbtom Zvonik p zneje prizidan. Pritlični gotski zidec opasuje ladjo in prezbiterij. Zazidano podolgovato gotsko okno v zadnji steni.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine, Ljubljana

Die Kirche zu Waitsch bei Laibach ist ursprünglich ein spät - gotischer Bau, leider hat sie bedeutende Umänderungen, insbesondere am Schiffe und Thurme erleiden müssen. Dennoch ist sie nicht ohne Interesse. Einschiffig, orientirt von aussen 17m lang, 7.6m breit, führt sie an der Basadenwand den viereckigen mässig hohen, gegenwärtig mit einer pyramidalen Blechhaube bedeckten Thurm, eine späteres Werk, das im Widerspruch zum gotischen Westportale auf rundbogigen sich auf starke viereckige Pfeiler und Vorlagen stützenden Garten ruht. Die an der Südseite des Thurmes stehende Treppenhalle und die an der Nordseite des Chores aufgeführte Sacristei stammen aus der neuersten Zeit, wie auch der auf runden Säulen und Wandvorlagen ruhende Sängerchor. Ausser Zeit der Gothik sind daher nur der Chor und die Umfassungsmauern des ehemals flachdeckigen, jetzt modern überwölbten Schiffes(Fig.4.) Auch das mit einem Eselrücken geschlossene, mit Hohlkehlen und Stäben gegliederte Stein- Portal unter dem Thurme ist noch erhalten.

Das ehemals flachgedeckte 8m lange und 6.20m breite Schiff ist gegenwärtig ohne Interesse. Durch eine Gurtte halbt, hat es jederseits im Joche neben dem Triumphbogen ein viereckiges, nach aussen und innen abgeschrägtes modernes Fenster, welches jedenfalls erst in der neuersten Zeit aus den ursprünglichen mathematischen gotischen Fenster umgearbeitet worden ist. Zwei Fenster dürften wohl auch im Joche neben den westlichen Abschlusswand gewesen sein, dieselben mussten jedoch wenn überhaupt vorhanden, dem Sängerchor zulieb zugemauert worden sein.

Am besten erhalten ist das Presbyterium, welches durch einen unprofilirten, gegenwärtig rindbogigen Triumphbogen vom Schiffe getrennt ist. Die ehemals spitzbogigen Fenster sind erweitert worden. Das Masswerk ist abhanden gekommen. Sehr anmuthig ist das wohlerhaltene Rhombengewölbe, wenn auch durch grelle Materialien neuerster Zeit verunstaltet. Das Presbyterium hat zwei Gewölbejoche und ist mit drei Octogon - Seiten geschlossen, Die jederseits mit einer Schräge und Hochkehle gegliederten Rippen ruhen auf keilförmigen, wenig profilirten polygonalen Consolen und vereinigen sich in zwei Haupt - und neun Nebenschlusssteinen.

Der Hauptschlussstein im östlichen Joche hat im Relief Mutter Gottes mit dem Kin-
de im Schoosse, der andere die beiden Kirchen - Patrone Simon und Judas. Die ü-
brigen Schlusssteine sind theils rund, theils schildförmig und zeigen daruaf
fünfbla"ttrige Schlüsselblumen, sechsstrahligen Stern, Stern mit Halbmond und
einen Schlickförmigen Schlussstein mit einem Steinmetzzeichen im Relief.
Die Kircheneinrichtung ist ohne Interesse.

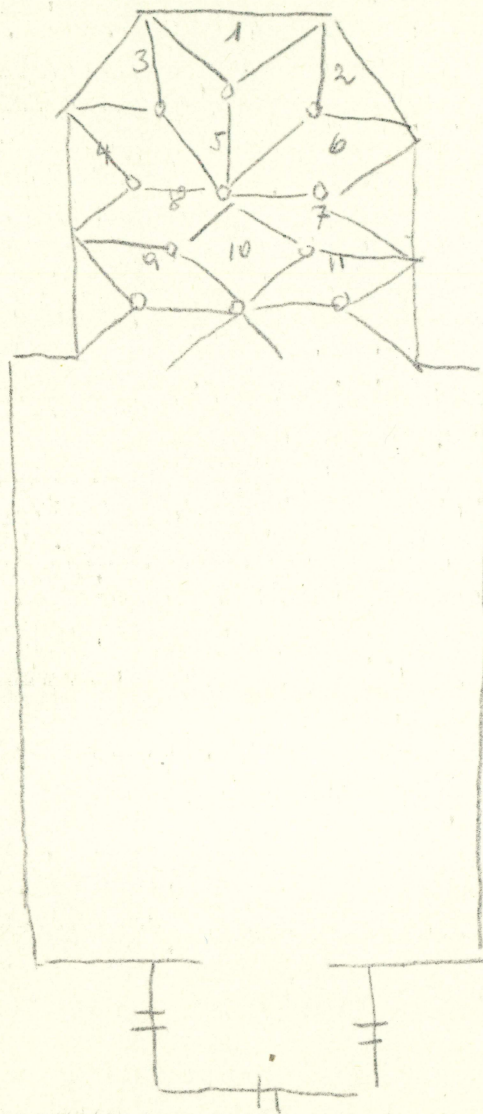
Slika: Fig. tloris cerkve
kamnoseško znamenje
sklepnik.

N.F.

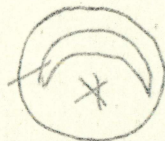
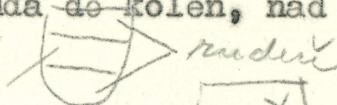
MDZK: št.20.1.1894, str.174-175. Notizen, von K.Črnologar.

Cerkev posvetil 1.1542 lj.škof Kazianer. (podatek iz lj. škof.arhiva)

Zg. Danica, 1.1885, str. 292.

1. zakrit
- 2,3,4,6 rozete
- 5 do kolen reljef Marije z detetom(mati ima pozlačeno jabolko, sin jo z des o objema okoli vratu.
- Ploskovite gube širokih potez gotskega baroka
- 10 Simon in Juda do kolen, nad njima gotski akant.
8. avstr. grb *rudnik*
7. kamnoseško znamenje *zlati*
- 9.okor rogel 6 kraka zvezda *promise*

Lesen oltar s kipom Marije sreda 19.stol.
 2 kipa baročna k.17.stol.
 2 slike Metzinger sv.Juda Tadej odlična.
 Kamenjanje sv.Stefana, močan chiaroscuro
 Pod korom v rokoko okviru, MB dobrega sveta.
 Obok sloni na geom. konzolah.
 Po reljefnem stilu k.15 in zač.16.st.
 V zvoniku v niši porti severu pobeljen
 kip MB.Jezus jo objema z desno okoli vratu.
 Portal oslovsko vsločen, poznogotski profil s palico in žlebom
 Zvonik spodaj baročen, fasadno in na vrhu moderniziran, druga pol. ali sr.

19. stol

Znotraj cerkev mesto prvotnega lesenega stropa obokana, z dvema plitvima visečima kupolama iz 19.stol. (po potresu?) Stena zunaj vsaj deloma povišana.

Prezbiterij ima zunaj pristrešen gotski zidec in v osi eno zazidano gotsko okno.

Tudi stene ladje imajo pristrešen pritlični zidec.

Torej vse gotsko.

Stele, XVIII A, 1943 na lističu.

Opis cerkve in kipa M.B. z detetom.

M.Zois, korespondent C.K.3.2.1915

(zapiski št.39)

Na začetku vasi od strani gradu Bokalce pod mlado lipo mala kapelica-V dolbini zaprti z železno mrežo 2.5 pedi visoka Madona, kamen.Moderno, grobo polihromirana.Spodaj, kot sem skozi mrežo s palico konstatiral stara polihromacija.

Stoječa, n bor gub spodaj gotski.Plašč viseč ob straneh, gotski. Na desni roki drži nago dete(Jezusa) ki drži z obema rokama granatno jabolko ali figo ali hruško, ter gleda Marijo. recej dobra kvaliteta, 1.pol.15 ali sr.15.stol.

Stele, VI, 4.7.1921, str.12-13.